

Gyoma-Endrőd Vidéke

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály
könyv és papirkereskedésében
Gyoma, Endrőd-ut
Telefonszám: 15.

Keresztény politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap.
Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Nádudvary Mihály

Előfizetési árak:
Egy negyedévre 26.000 korona
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A szocializmus világválsága.

A magyarországi szociáldemokrácia parlamenti frakciója saját fejelemzetlenségével a magyar nemzetgyűlést abba a helyzetbe sodorta, hogy a nemzetgyűlés munkaképességének és tekintélyének megóvása érdekében a frakció több tagját ki kellett tiltania a parlamentből.

Ugyanakkor kitűnt, hogy a vezérek kezdeményezésére paktum jött létre a kormány és a parlamenti frakció között, s aki nem tartotta be a kikötéseket az nem a magyar kormány volt, hanem a szociálisták parlamenti frakciója.

E paktum vitás ügyét kivítették a haza határain kívül a bécsi szocialista döntő konferencia újabb két döntő eredménnyel végződött, a magyarországi szocialista parlamenti frakció hátrányára.

Megoszóló vélemény nyilvánítások között kitűnt az, hogy a sokat hangoztatott szocialista öszhang és egység minden országban meglehet, de a magyarországi szocialisták között nincs meg.

A szakszervezetek eresztekei recsegnek, ropognak. A szocialista egység dongái szétrepedeznek és lehullanak. A mindenható vezérek reszketnek, figyelik, hogy a nagy, egységesen hirdetett szocialista tábor részeiben és egészében szembefordult velük.

A magyar munkásság végre kezdi megtalálni önmagát. Az öntudatos munkások végre öntudatra ébredtek.

A magyarországi szociáldemokraták kebelében dúló egyenetlenség Európa minden államában felütötte fejét.

Az egyenetlenség kettős kutféje egyrészt a vezérek önzésében és tudatlanságában, másrészt Moszkvában keresendő.

A vezérekről mindenfelé lepatogzik a zománc. Ők, akik az egyéni hatalom, a kiválóság uralma, a tekintély elve ellen harcoltak, most saját magukon tapasztalhatják a hatalom elmulását, az uralom romba-

Fényképezte: Kocziba, Gyoma

Az „Ördög mátkája” c. szindarab szereplői:

Balról jobbra felső sor: Papp János, Duda Gyula, Schwarcz Sándor, Bódi Károly, Biró István. — Második sor: Szücs Imre, Krampner Annuska, Pfeifer Mihály, Imre István. — Harmadik sor: Kovács Benedek, Herter Mariska, Szalóki Lajos, F. Nagy Bözsike, Kiss Mancika, Balog Lajos, Vataj László. — Negyedik sor: Bácsi Ferencz, Herter Rózsa, dr. Osváth János rendező, Beinschroth Gábor vighalmi bizottsági elnök, Bódi Bözsike és Pfeifer Márton.

döltét s a tekintély elvének hanyatlását.

A szocialista vezérek csillaga hanyatlóban, mert a szocialista internacionálékban újabb és újabb csillag és naprendszer keletkezik.

A többi országokból is felhangzik a munkástömegek elégedetlensége. Az elégedetlenség iránya nem kifelé érvényesül, hanem befelé igyekszik tért hódítani a régi munkádespotákkal szemben. Most bebizonyosult, hogy a munkásságnak is vannak zsarnokai, despotái, csak hogy ezek nem a polgári társadalomból kerülnek ki, hanem a munkásvezérek sorából.

Ez egy új jelenség. Új munkásproblemaök döngetik Európá kapuit. Ez az új jelenség tisztulást hirdet.

A szocializmus világválságát letagadni nem lehet. A válságból új erők sarjadzanak ki s ezek az erők a tisztulás megnyugtató állapotába fognak vezetni.

A munkásosztály is lerázza magáról az előítéleteket, s a bemohosodott előítéletekből kiemelkedve minden ország munkássága önmagában, önmagáért, országáért és nemzetéért lesz szocialista. A régi szocializmus világválsága beköszönött mindenütt, de ebből a válságból Főnix madárként fog kibontakozni az emberiség egyetemes jólétéért, s önmaga boldogulásáért harcoló munkásság.

Leszállították a hadsereg toborzási korhatárát. A honvédelmi miniszter rendeletéből eddig 30 év volt a toborzandó legénység korhatára. A 30 éven felüli egyének felvételéhez mindenkor miniszteri engedély kellett. A honvédelmi miniszter most úgy intézkedett, hogy a korhatárt 25 évre szállítja le. A honvédségbe való toborzások alkalmával tehát ezentul csak 17 és 25 év közötti ifjakat vesznek fel, a 25 évesnél idősebb fiatalbereknek miniszteri engedéllyel, feltétlenül lehet csak belépni a honvédségbe.

Gyoma község költségvetése az 1925. évre.

A kiadási és beruházási tételek részletezve a következők.

I. Köztartozások.

Földadó a községi földekért a mult évi 1043.67 a. korona helyett 1176.42 a. korona. Községi házadó a mult évi 40.42 a. korona helyett 231.31 a. korona. Házhaszonrészesedésre ez évben nem lett beállítva összeg mert ezt a község nem fizeti. Vármegyei igazgatás céljaira hozzájárulás a mult évi 3418.33 a. k.-val szemben nagy emelkedést mutat mert ez a mostani költségvetésben 12.412.92 a. k.-ban van felvéve. Illetékek a mult évi 120 a. k. változatlanul megmaradt. Törendő adók pótlására a mult évi 4.000 a. k.-val szemben csak 3248 a. k. van beállítva. A betegesgelyöz fizetésére a mult évi 2650 a. k. változatlanul megmaradt. Tagdíjak a mult évi 200 a. k. ugyancsak változatlanul megmaradt. Vízszabályozási költségekre a mult évi 1354.67 a. k. helyett 1374.66 a. k. van beállítva. A társulati adóra mult évben nem lett beállítva összeg míg ez évben 26 a. k.-val szerepel a költségvetésben. Kereskedelmi és Iparkamari illeték a mult évben nem szerepel a költségvetésben míg ez évben 3 a. k. lett beállítva fedezésére. A mezőgazdasági kamara illettek ugyancsak nem szerepel a mult évi költségvetésben míg ebben az évben 11.76 a. k. lett fedezetére beállítva. Vármegyei utadóra a mult évi 116 a. k. helyett ez évben 140.77 a. k. szerepel a költségvetésben.

II. Személyi járandóságok.

Előjárók és pénztárnokok fizetése a mult évi 2282.29 a. k. helyett 3630 a. k. Községi tisztviselők fizetése a mult évi 10.204.28 a. k. helyett 11.724 a. k. Segéd és kezelő személyzet fizetése a mult évi 2263.75 a. k. helyett 6036 a. k. Rendőrség és szolgák fizetése a mult évi 9220.70 a. k. helyett ez évben 11.868.18 a. k. van előirányozva. Ideiglenes alkalmazottak fizetésére a mult évi 2659.99 a. k. helyett ez évben 5112 a. k. van előirányozva. Lakbéréke a mult évi 408 a. k. helyett 1759 a. k. van előirányozva. 1925. évi fizetés pótlásra 2000 a. k. van előirányozva.

III. Irodai szükségletre.

Papír és írószerekre a mult évi 2000 a. k. helyett 1000 a. k. lett előirányozva. Nyomatványokra a mult évi 2500 a. k. helyett 2000 a. k. Fűtésre a mult évi 3000 a. k. helyett 4000 a. k. Világításra a mult évi 1700 a. k. helyett 300 a. k. Takarításra a mult évi 1180 a. k. helyett 2000 a. k. Törvénykönyvekre a mult évi költségvetésben nem volt fedezet beállítva míg ebben az évben erre a célra 60 a. k. lett előirányozva. Hirlapokra a mult évi 120 a. k. helyett 140 a. k. lett előirányozva. Butorok beszerzése és javítására a mult évi 240 a. k. helyett 500 a. k. Telefonra mult évi 160 a. k. helyett 200 a. k. Postafiók bérletére a mult évi 10 a. k. helyett 12 a. k. Postabélyegekre a mult évi 300 a. k. változatlanul megmaradt. Hirdetési díjakra mult évi 10 a. k. változatlanul elő lett irányozva. Nyomatványokra a mult évi 2 a. k. változatlanul maradt.

IV. Napidíjak és utazási költségek.

A mult évi 700 a. k. változatlanul szerepel. Katonai átvonulási díjak tobor-

zási költségekre a mult évi 60 a. k. ugyancsak változatlanul szerepel.

V. Építésekre.

Uj épületekre és portáakra a mult évi 27,000 aranykorona helyett 31,000 a. k. lett előirányozva, mely összeg a már tárakra be helyezett 31,000 a. k.-val együtt 62,000 a. k.-t tesz ki. Községi épületjavításokra a mult évi 3000 a. k. változatlanul szerepel. Tűzbiztosításra a mult évi 150 a. k. helyett 160 a. k. lett előirányozva.

VI. Község gazdasági kiadásai.

Mesteremberek fizetésére a mult évben beállított 400 a. k. változatlanul szerepel. Gazdasági eszközök javítására a mult évi 600 a. k. helyett 800 a. k. Gazdasági eszközök beszerzésére a mult évben nem volt összeg beállítva míg ez év költségvetésben 400 a. k. szerepel.

VII. Tenyészállatok beszerzésére.

Tenyészállatok beszerzésére a mult évi 2800 a. k. helyett 5000 a. k. Tenyészállatok tartására a mult évi 60 a. k. helyett 240 a. k. Haszonállatok tartására a mult évi 60 a. k. helyett 240 a. k. Állatbiztosításra a mult évi 765 a. k. helyett 800 a. k. Vizsgálati díjakért a mult évi 10 a. k. helyett 15 a. k. Állatvásárlásra és gyógyításra a mult évi 235 a. k. helyett 250 a. k. korona.

VIII. Községi faiskolára.

Utak fásítására a mult évi 10 a. k. helyett 20 a. k. Kerti munkások fizetésére a mult évben beállított 1000 a. k. változatlanul szerepel. Faoltványokra a mult évben nem volt összeg beállítva, ez évben erre a célra 200 a. k. lett előirányozva.

(Folyt. köv.)

A község házán ismét nagyszerű előadás volt.

Folyó hó 4-én a község háza dísztermében óriási érdeklődés mellett végbe a népmivélségi bizottság ismeretterjesztő előadása. A díszterem nem volt képes befogadni a páratlanul népes hallgatóságot. Egy részük a folyosóra szorult, más részük pedig a kis tanácsteremben helyezkedett el, s ott hallgatta végig a tartalmas, szép műsort. Volt nem egy szegény napjamos asszony, akik, csak hogy eljöhessenek az előadásra, magokkal hozták korán ülő kis gyermeküket, s ülöhely hiányában állva hallgatták végig az előadást. Az előadó a jeles egyházzónok, Palotás István ref. hitoktató volt, kinek a vasárnapi munkaszünetről szóló magasztos, szép beszéde templomlá varázsolta az előadói termet. Intelligens és egyszerű ember áhitattal hallgatták mély bölcsességű tanulságos előadását. Sok szép melék szám is volt. Hajdusi Emília, Bódi Böske úgyesen szavaltak. Az éneken Krampné és Nagy J. Zsigmond váltak ki, s arattak sok tapsot. A zene számok betöltői kipróbált, jó erők voltak: Makcsali József,

Igric Eduárd, Illés András, Benke Márton, Az elmúlt szerdán szintén volt előadás, erőllapunk legközelebbi számában referálunk.

Ünnepély az ipartestületben.

Az elmúlt vasárnap délután a helybeli ipartestület szép és lélekemelő ünnepély színhelye volt. Három jeles iparosunk, névszerint: Szerető Imre kötelek, Kovács József nyerges és Szabó Károly kocsiigárgató a faluszövetség I-ső osztályu kitüntetésen kívül a szegedi iparkamara kitüntető díszoklevélét is megkapták. Ezt a díszoklevelet adták át az ünnepélyen a három kitüntetettnek. Az ünnepi beszédet Krecsmárk Endre tanár, mint a kiállítás v. igazgatója tartotta. Wagner Márton fakeskeskedő és gyáros szintén lelkes szavakkal üdvözölte a kitüntetett mestereket, úgy az iparhatóság részéről Bencsik László is, továbbá az ipartestület bugzó elnöke: Komáromi Lajos. Az üdvözölő beszédekért mindhárom iparos külön-külön mondott köszönetet, ígéretet tette arra, hogy még nagyobb buzgalommal fognak dolgozni a jövőben a magyar ipar fejlődéséért. Mellesleg megemlítjük, hogy az ünneqi beszédnek volt egy sokak által megszívlelendő részlete, melyben a szónok azt fejtegette, hogy az igazi őrü tempó nem a pezsgő palackok csapdosásában áll, de a termelő munkában. Az az igazi őr, aki becsületet munkával urrá tud lenni az anyagi nehézségek felett s aki szorgalmas munkájával urrá teszi hazáját az elnyomók felett.

A gyomai tűzoltók bálja.

A gyomai önkéntes tűzoltó egyesület f. hó 8-án tartotta műsoros táncmulatságát az Uri Kaszinóban, Holler vendéglőben és a Felsőrszi olvasóegyletben.

Hosszu évek múltán ismét találkoznak ezzel a község lakosságára egyformán fontos egyesülettel. Csak örülni tudunk annak, hogy akadt a polgáraink közül 30 lelkes, áldozatkész ember, ki a szabad idejét, egészségét, ruháját feláldozta és állandó készenletben van éjjelnappal mindannyiunkért, a közért.

Ezekért megkülönböztetett becsülés jár a tűzoltónak.

A községi vezetőségünk tudatában van ezen egyesület nagyon fontos jelentőségével s anyagi hozzájárulással lehetővé teszi, hogy a legszükségesebb pótlásokkal a fecskendők kiegészítenek. Ez azonban még nem elég ahhoz, ami a teljes felszereléshez szükséges, ezért csak helyeselni tudjuk az egyesület elhatározását, hogy a társadalomhoz

fordult és alkalmat ad mindenkinek a tűzoltói intézmény támogatására.

A tűzoltó egyesület vezetősége és a működő tagjai nagy munkával, nemes igyekezettel fáradtak a mulatság rendezésén és szép eredményt is értek el, de megközelítően sem annyit, mint amennyit megérdemelték volna. A három helyen összesen 394 jegyet adtak el. Tehát az egész községünkben csak 394 lakos tartotta szükségesnek előadatot hozni egy olyan eseményt, melynek tagjai esetleg milliókat menthetnek meg annak, ki egyáltalán nem támogatja ezt az egyesületet.

Számitunk községünk megértő lakosaira, hogy a saját érdekünkben anyagiakban is erősé tesszük a tűzoltó egyesületünket.

Figyelemmel kísérjük majd annak a vezetést, működését és minden erkölcsi súlyunkkal támogatjuk ezt a lelkes tűzoltó csoportot.

Megemlítjük, hogy Endrőd község lakosai közül többen váltották meg belépőjegyüket és ezzel a tűzoltóegyesület tagjainál máris megaplozták Endrőd részére a szükség esetén segítséget, — bár sohasem lenne erre szükség.

Az előadások szereplők igyekeztek a legjobbba nyujtani, s az sikerült is nekik. Az előadás utáni táncmulatság mindhárom helyen reggelig tartott a legkedélyesebb hangulatban.

Szolgálatot kívánunk tenni a tűzoltó egyesületnek és felszólítjuk lakosainkat, lépjenek be minél többen az egyesület pártoló tagjai közé és ezzel a csekély tagsági díjjal is támogassák az egyesületet. Ez a tagsági díj évenként 2 aranykorona. Felvetelre vonatkozó felvilágosítást minden tűzoltó ad.

A mulatságon történt felülzesekekről a jövőheti számunkban fogunk beszámolni.

A gyomai Pedagógiai Társaság újabb üléséről.

A múlt szombaton dicséretes érdeklődés mellett tartotta a Pedagógiai társaság harmadik előadói gyűlését. Vargha Gyula ügyvezető elnök örömmel jelentette, hogy a pedagógusok lelkes örömmel vállalkoznak a szakszerűség szempontjából mintaszerű előadások tartására, de örömmel jelentette azt is, hogy a meglepő sikerű ismeretterjesztő előadásokon tulnyomólag a gyomai pedagógusok szerepelnek előadók gyanánt, s különös elismerés illeti Krecsmárk Endre tanárt, a nagyszerű előadások rendezéséért. Elnök javaslataira örömmel és általános helyesléssel járultak hozzá a jelenlevők ahhoz, hogy a kollegák közti egyetértő, jó viszony ápolása céljából az endrői kollegákat tiszteltbeli tagoknak választották meg. A legközelebbi (márc. 7-iki) előadói gyűlésen már közre is működik, meg-

hívás folytán az endrői polg. iskola agilis igazgatója: Koczák Sándor. Az intézet énekkoktatásra beszerzendő harmóniumra Palotás István ref. hitoktató 100.000 koronát adományozott, melyet örömmel vettek tudomásul. Első előadó Priskin Gyula gazdasági tanár volt, ki a munka nevelő hatását fejtegette, tartalmas, nívós felolvasásban, sok figyelemre méltó kézimunkai tárgy bemutatásával. Hasonlóan nagyértékű, valóságos természetstudományi értekezés volt Feiler Lajos ev. tanító előadása a méhek életéről, érdekes bemutatásokkal. Kiváló gyakorlati tapasztalatai szinte meglepőek. Mindkét előadást tartalmas eszmecsere követte.

Kőmivesmesterek és segédek bérharca.

Az építőipari munkabérek ügyében eddig felvetett érvekre csak azt kívánjuk egyelőre megjegyezni, hogy közvetlen a háború előtt Gyomán a kőmives segédek legmagasabb órábére 52 fillér volt és dolgoztak naponta 10 órát. Ma pedig a segédek három éven felüli segédeknek 3/5 kiló buza minimális órabért követelnek pénzben, mit ők ugy akarnának hetenként elszámolni, hogy a bpesti tőzsdeárból levonásba jöjné a Bpest—Gyoma közötti vasúti fuvar, tehát még több volna az órabért, mint 3/5 kiló buza, mert a gyomai buza kereskedőknek még más kiadásai is vannak a buzára nemcsak a vasúti fuvar. No és a segédek az idén csak 9 órát akarnának dolgozni naponta. Ehhez az a megjegyzésünk még, hogy a multkori hírnök nem volt tehát alaptalan és az iparossegédek bizalmiférfia lött túl a célon és nem mi, akik a békés megegyezésnek teret nyitottunk és ezután is helyet adunk akkor, ha az nem csuszik a személyeskedés burkoltan fekete betűi mögé.

Megalakult a gyomai Jótékony Nőegylet.

Záhonyi Aladárné urnő kezdeményezésére és meghívására febr. 3-án nagyszámu hölgy közönség gyűlt össze az uri kaszinó nagyertermében, hogy megalakítsák a gyomai nőegyletet. Herbay Lajos áll. polg. isk. tanár ismertette a nőegyesület célját és feladatát, mert szerinte más nem lehet, mint vallási és társadalmi különbség nélkül a magyarnőkben az összetartás eszményeinek a haza érdekében való ébrentartása és kifejtése, nem különben a humanus cselekedetek gyakorlása községünk területén. Majd ismertette az általa egybeállított 50 S-ból álló alapszabályokat, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az alakuló közgyűlés megválasztotta a tisztar és a többi szerveket. Elnökké a jelenlevő nők lelkesedéssel egyhangulag Záhonyi Aladárné urnőt, járásbírósi elnöké nejét választották meg. Alenökké: Sztójánovits Zoltánné és Wánók Gyuláné urnők. Titkár: Hreblay Lajos tanár. Pénztartós: Nyisztor Péter. Ellenőrök: Wagner József, Pétermann József, Gondnokok: özv. Kruichó Dávidné, Korbulay Lajosné urnők. Jegyzők: Hartenstein Ilona és Baán Klára urleányok. Számvizsgáló bizottság: dr. Messinger Albertné, Ország Miklósné és Meskó Zoltánné urnők.

Választmányi tagok: Harsányi Pálné, Feiler Ernőné, Répás Pálné, Palotás Istvánné, Serkedy Jánosné, özv. Mányiné Prigl Olga, dr. Vogel Károlyné, Iványi Aladárné, Kanász Jánosné, Berkovits Adolfiné, Szerető Jánosné, Sebessi Jánosné. Póttagok: Mészáros Mihályné és Beinschrott Gáborné. Vigalmi bizottság tagjai: Becher Rezsőné, Becher Ernőné, Capinszky Sándorné, Cristian Kálmánné, dr. Debreczeni Endréné, dr. Eisler Vilmosné, Fabián Béláné, Feiler Lajosné, Faragó Károlyné, Glück Arminné, Hajdu Béláné, Hreblay Lajosné, Illés Gyuláné, Hartenstein Ignácné, Kovács Endréné, Klein Vilmosné, Kerkes Sándorné, brassói Greissing Józsefné, Korda Lajosné, Magyarosi Sándorné, Mácz Akosné, Leindörfer Zoltánné, özv. Nagy Ernőné, Kner Izidorné, Kner Imréné, Ósabay Gyé-né, Perci Lajosné, Pétermann Józsefné, Nyisztor Péterné, Nónay Ferencné, Píkö Béláné, Vass Gáborné, Pápay Károlyné, dr. Tardos Gáspárné, Vince Andorné, Szabó Benedekné, Pilder Józsefné, Schuszték Jánosné, Szabó Albertné, Szilágyi Ferencné, Spitz Jakabné, Wagner Józsefné, ifj. Wagner Mártonné, Wagner Péterné.

A közgyűlést Harsányi Pál esperes szivekhez szóló beszéddel zárta be, melynek hangulata kísérte ki a lelkes gyomai nőket.

H I R E K

Hátha igaza van???

- Hun jár erre Julis néni?
- Tudja járok most a városba, oszt összeírom azokat a háztulajdonosokat, akik a tűzoltó nem fének, mert ha félnének, biztosan megváltották volna jegyüket a tűzoltóegyesületbe pártoló tagoknak.
- No akkor hamar kézen lesz Julis néni, mert biztosan kevesen vannak ilyenek.
- Mit? kevesen? Hétfő reggel óta járom a lábam, oszt tán még jövőre sem leszek kézen.
- Na akkor Isten vele Julis néni, majd találkozunk még a héten?

Meghalt Fábry Károly. A gyomai kerületnek a közelmúltban két ciklust át volt országgyűlési képviselője Felsőlásdai Fábry Károly a mult hét pénteken meghalt Bekécsában. Kötelességünknek tartjuk megörökíteni emlékezetét, aki hosszú időközön át mint képviselő, a megyei törvényhatóságnak tagja, publicista és író, szorgalommal, kitartással és fáradhatatlan munka-

birással szolgálta a közérdeket. Származása, hazafias érzése, a magyarföld szerete mindenkor a függetlenségi eszmék felé vonzotta s ezt a függetlenséget nem áldozta fel soha. A háború zivatari rettenetes csapással sújtotta, egyetlen fia az olasz harctéren elesett, azóta menekült a mai szomorú és sivár jelentől és történeti tanulmányaiba merülve dolgozgatott. Békés-csaba polgárságának, a vármegye közönségének mely részvéte mellett kísérték utolsó útjára.

Az áll. polg. iskola Jókai-ünnepélye
A helybeli áll. polg. iskola a kultuszminiszteri rendelkezésnek megfelelően f. hó 18-án a kaszinó nagyertermében nagyszabású Jókai-ünnepélyt rendez, teljesen Jókai vonatkozású, stilszerű gazdag programmal.

Egy nemescsúly egyesület. Az elmúlt kedden nagy lelkesedéssel megalakított gyomai Nőegylet, melynek létrehozása Zahonyi Aladárné és Hreblyai Lajos tanár érdeme, rendkívüli nemes csejt tözött maga elé. Célja a szegények támogatása, népkonyha felállításra hol téli időben a szegények táplálása melegt ételt kapnak ingyen s felruházásukról is gondolkodik történik.

Az ösmagyar vallás. Ez lesz a címe annak a 600 oldalas könyvnek, amelyet Szépvizy Balázs Béla a magyarfaj nagy rajongója írt, és most fűzetek alakjában bocsát közre. A megjelent első fűzet tulajdonképp csak bevezetés mely teljes áttekintést nyújt az ösmagyar vallás eddig ismeretlen vagy elfelejtett óriási anyaga felett. A nagy világtörténelmi ismerettel megírt könyv méltó érdeklődésre tarthat számot úgy a tudományos körökben, mint a művelt magyar olvasó közönség között. Tanulmányos könyv ez abból az időből, mikor a nemzet életét magában hordozó népünk-nél vallási alakban nem nyilatkozhattak meg az ő szent törvényei, de éltek más alakban, a népelet költészetében, dalában, meséjében, táncában, társadalmi szokásaiban is ősi szent kincseiről le nem mondott. Az értékes könyvet ajánljuk olvasóink figyelmébe, mert hogy még nem is drága 10 fűzet előre fizetve 80,000 K. Megrendelhető lapunk kiadóhivataltá utján.

A gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Jelmesebálja. A gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre f. hó 22-én az Uri Kaszinóban saját könyvtára javára szigoruan zártkörű jelmese bált rendez. A négy legkiválóbb jelmez egy-egy értékes jutalomban részesül. Mint rendszeren, az iparos és kereskedő ifjaknak ez a mulatsága is egyike lesz a legsikerültebbeknek.

A gyomai vadászterületek bérbéradása. Gyoma község a vadászterületeit még a múlt évben képviselőtestületei ülésein hozott határozattal árverés mellőzésével bérbéradta egy vadászterületeknek. Ez ellen többen panasszal éltek a közigazgatási bírósághoz mely most döntött a kérdésben. A bíróság a felelősből elutasította, kimondva, hogy a községi képviselőtestület bérbéradó határozatát szabályszerűen hozták meg. Kimondotta azt is, hogy vadkimelési szempontból sokkal előnyösebb, ha társaság bérlí a vadászterületet, de azért is előnyösebb így, mert a társulat több bért tud adni.

Endrőd község képviselőtestülete folyó hó 9-én tartott ülésein Hornok Elek adóügyi ellenőrnek, Gácsi Vince és Vidósi Jenő pedig végrehajtónak választotta meg.

Kronika.

*Járak borongva kint a temetőn
Ahol pihennek csendes emberek
Lehajlik némán a száraz avar
S oly halottnéma az árkos berek*

*Kaszáló már az öreg temető
Ahol csak süppedt sírok vannak,
Vagyonadó, vagy kereset
Aki ott van mindégy már annak.*

*Egyszerre kúrthang karikáz felém,
Futok riadtan, ugyan mi lehet,
Uramisten! Trappol az uton
Óttagból álló tölzítő menet.*

*És fujja, fujja a kis Kun Ferenc
És Köhler Miska oly taktusra lép
És utánna az óttagu család
Rakja a lábát ötvenjéletp.*

*Tűz van, itt tűz van bizonyára
A vér hűl és egyszerre lázzad,
Vágyok látom, hogy megrohanjád
A mit se sejtő szegényházat.*

*És egyszerre lobban a kémény
Rajta keresztül szalmalángja,
Tűzzel pucofjók ki a kéményt
S legfeljebb az új ruha bánja.*

*Óh ez a mű-tűz szépen sikerült
Nádba, tetőbe nem volt kar legott,
Csak a Szerető hős kezében
A sugárcső kifiamodott*

*S végignézte Madaras elnök
Nézte, nézte Wagner Marival,
Ki állva a helyzet magaslatán
Parancsnokot és nyagokat rivall.*

*A két fő-fő. A sors tréfája-e,
Hogy aki eddig szított csak tűzet
Most hogyha látnak egy kis parazzsat
Ráparancsolják rögtön a vizet.*

—ó.

Vöröskereszt bál Endrődön. Az Ipartestület nagyertermében f. hó 4-én rendezte a Vöröskereszt és Anya és Csecsemővédő Egyesület endrői csoportja farsangi táncmulatságát, mely úgy anyagilag mint erkölcsileg fényesen sikerült. Éjfélkor gazdag buffé állott a közönség rendelkezésére.

Az endrői iparosok nagy társas vacsorát rendeztek szombaton f. hó 7-én az Ipartestület nagyertermében. A vacsorán Endrőd község valamennyi társadalmi rétege igen szép számmal képviselve volt, úgy, hogy a 220 teríték részére a nagyertermek kicsinek bizonyult, a vacsora alatt Csernus Mihály apátplébános magvas beszédben összetartásra buzdította a község lakosságát, aztán Venczák Vince ipartestületi elnök mondott köszönetet a szép számmal egybegyűlt vendégeknek megjelenésükért. Igen szép beszédet mondott Koczkás Sándor polg. isk. igazgató aki a tanoncok nevelésére hívta az iparosok figyelmét. Az estély a legjobb hangulatban a hajnali órákig nyult.

Korona-mozgó Endrődön ma vasárnap egy kalandos cirkuszdrámat mutat be. Egy artista család bravuros mutatóványai kötik le e filmen a néző figyelmét. Az életveszélyes produkciók sorozatát bemutató darab találos címe Játtel. Műsoron van ezenkívül egy kacagató burleszk film is: Tyűh, de jól nyaralunk 2 felv. ban.

Az endrői Szent Imre Dalegylet folyó hó 18-án szerdán este az Ipartestületben nagyszabású műsoros táncestélyt rendez. A hangverseny iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, és a rendezőség munkája, — ismerve a Dalegylet eddigi szereplését a biztos siker jegyében folyik.

Küszöbön az endrői hazafias ünnep. Hatalmas plakátok, díszes névsorral s tartalmas műsorral hirdetik úgy Gyomán mint Endrődön a most hétfőn Endrődön tartandó hazafias ünnepet, melyet a Magy. Nemz. Szövetség szarvasi körével együttesen rendez a lelkes endrői lakosság. Ez ünnepélyen képviselve lesznek a környező községek is. Gyomáról számosan fognak átráundulni e szép ünnepélyre, mely tekintettel a nagy érdeklődésre, szép sikerűnek ígérkezik. A Magyar Nemzeti Szövetség szarvasi járáskörével a Szövetség endrői vezetőségének élükön Koczkás Sándor polg. igazgatóval hétfőn f. hó 16-án este 6 órakor az Ipartestületben gazdag műsorral hazafias ünnepélyt rendez. Műsor után társas vacsorát tartanak a Korona vendéglőben.

Honfoglalásokról sir az agyagödörben. Kocsis Gábor gyomai gazdálkodó az udvarán agyagödört ásott. Egyszerre az ásó elkorhatott emberszontokot s teljesen agyonrozsódosított kordtörökeket hozott felszínre. A földalól egy orgyessusűk bögre is előkerült. A leleteket megtékintés végett az áll. polg. iskolába hozták Kreesmárik tanárhoz, aki honfoglalásokról sir emlékeinek állapította meg a régiségeket. 60 év körüli magyar vitéz pihent a sírban, egyenes, egyfűl vas kardjával eltemetve. A négyessusűk bögre azonban más korból származó, legalább 2000 esztendővel régebb az említett mellékleteknél.

A népművelési bizottság Jókai-ünnepélye. Folyó hó 25-én este 8 órakor a községégháza dísztermében Jókai emlékének fog adózni a népművelési bizottság. Jókai életét és irodalmi munkásságát fogja ez estén népszerű modorban ismertetni Koczkás Sándor endrői áll. polg. iskolai tanár ki az endrői népművelési előadásoknak is egyik legbuzgóbb rendezője volt.

Adakozók névsora. Az 1925. febr. 4-ki népművelési előadásra nagyobb összeget adományoztak: Biró Lajos 20,000, Biró János 15,000, Harmati György, Kremner György, Imre Andrásné, Lukács Mariska, Szilágyi Juliska, Sági István, N. N., Makscsali M., Herter Erzsébet, Hartenstein Ilonka, Capinsky Eszter, Csírke N-né, Illésy András, N. N. 10—10,000 K, Bódi Károly 7000, Szabó Elekné 6000, Imre Lajos, Szántai László, Csapó Gyuláné, Bácsi Lajos, Kertész László, Szrenkányi J., B. Kiss Imréné, Provoda István, Kéri Rózsa, Kazi Bálint, Hanzer N. 5—5000 K. Az adakozók fogadják a vezetőség köszönetét.

Rizstermelés Békésmegyében. Gróf Wenckheim László krisztianuzi uradalmának nagyobb rizstermelésre szándékozik berendezkedni. Az ehhez szükséges vízűvek és létesítmények építéséért most folyamodott az alispánhoz, aki a nagyfontosságú, új termelési ág bevezetését rokonszenvenvel és megértéssel fogadta és az engedélyt kiadta. Krisztianuz lesz tehát az első hely Békésmegyében, ahol az új terménnyel kísérletezni fognak.

BETÉTEKÉRT
ÉVI 28 SZÁZALEK KAMATOT FIZET A
GAZDASÁGI TAKARÉK GYOMÁN

*Ültessen
gyümölcsfát!*
**Unghváry
József**
Iskolája
Czegled
Budapesti irodája
VI. Andrássyút 56. Telefon 162-72.
Kérjen árjegyzéket

Olvásóinkhoz.

Lapunk mai számmal egy újabb fejlődés elé értünk. A kiadóhivatal és Baltha János mezőberényi könyvnyomdász áldozatkészsége folytán egy fénykép felvételt közlünk és ha a várt eredmény nem marad el ezental mind- den héten egy újabb képet közlünk. Kiadóhivatalunk nem fog kimélni semmi anyagi áldozatot és mindent el fog követni csakhogy a lapot minél tökéletesebb tegye és kérjük olvasóinkat, hogy támogassanak előfizetéseikkel, mert minél többen állanak lapunk mellé, minél többen támogatnak anélkül tökéletesebb szöveg és tartalmasabb lapot tudunk adni.

Egy szorgalmas munkászerető ügyes kiszolgáló segéd ki fűszer, festék, rövidűrű és rőfös szakmában kellő jártassággal bír, állandó alkalmazást kap Szatnyai Lajos kereskedőnél Endrődön. Ugyanott egy ügyes fű tanoncznak felvételt.

Eladó Háry Imre nyug. főjegyző Endrőd-úti háza. Lakásán cölöpnék való kőves akáca kapható.

Eladó egy két éves kanca csikó 575 sz. alatt Gyomán.

Eladó egy maganjáró hatos Nicholson lokomobil hatos magyar állami cséplővel, Endrőd, Giricz István.

FORDSON tractor.

Szánt, vet, csépel, vontat arat. Olcsó és üzemhatós. Ár 623 dollár és 18 millió várn és fuvar.

FORD személy-autó.

Nyitott 5 személyes, önjindítóval és villamos világítással, komplett 80 millió korona.

Eredeti alkatrészek állandóan raktáron.

Szvaton és Kucses

FORD gyárak autorizált képvisellete SZEGED Feketesas-ucca 22. — TELEFONSZÁM 14-28

Narancsot csak Nádudvanyánál vehet olcsón.

Eladó egy üzletajtó és két kirakat. Külön is. Bővebbet Becher rőföskereskedőnél, Gyomán.

Lányi István háza az Új uccában 400 kvadrát udvarral, gyümölcsösrel eladó, értekezni lehet Szerető István vendéglősnél.

Naptárak az 1925 évre 10.000 koronáért

kaphatók nagy választékban Nádudvany Mihály könyv kereskedésében.

Gyomán Kossuth Lajos-u. 711 sz. ház 5 szobás lakással eladó. Értekezni lehet az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár R. T.-nél Endrődön.

BAJNOKI MÉRKŐZÉS

Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel:

OTK-MTE

Helyárak: ülőhely 15.000, állóhely 10.000, gyermekjegy 5.000 korona.

Tavaszi divatlapok megérkeztek és állandóan kaphatók ELITE, STAR Nádudvany Mihály

:-:-: könyvkereskedésében Gyomán :-:-:

MEGÉRKEZTEK

a mészés vérből

DOUBLEBLOOD VERBÉLŐ NARANCSSOK

darabja 3000, 3500 és 4000 kor.

NÁDUDVARY M.

kereskedésében Gyomán

Egy afrikai éjszaka. Marokkói bűnügyi regény.

(12)

— Egyszerre elég egy. Amire szükségünk van így is megkapjuk, a művész fejére egy szőnyeget borítottak, két acélos kar fogta át, ezután csak azt érezte, hogy vizik. Légvezető érzett, majd meg lépeső recsegést hallott. Körülbelül folyosón mehettek át, mikor a szemét is szabaddá tették. Most jól megnézhetette a három embert. A két franciát már ősmerte, a harmadik egy hatalmas termetű néger, akinek meztelen karjain ritka szép izmok feszültek. A szobában, ahol most voltak, egy vasgőy állott, a szoba közepén egy hosszú, nehéz asztal, rajta francia újságok, dohány és cigarettapapír, egy pakli kártya és egy petróleumlámpa.

— Mit jelent mindez? — kiáltott a művész.

— Itt hiába kiabál — felelt az üveg szemű. Ide nem várhat segítséget.

Az amerikai azt gondolta, hogy rablók kezébe került, akik a pénzt akarják.

— Ön teljesen a kezünkben van és kénytelen nekünk engedelmessé. A dolog egész egyszerű. Adja ide azt a pecsétgyűrűt.

— A gyűrű nem sokat ér — mondta a művész, aki azt Eliz számára akarta megmenteni. A zsemben van elég pénz és egy aranyóra vegyek azt el és hagyják nálam a gyűrűt. Az Önök számára ügyis értéktelen.

— Megrűlt? A gyűrű értéktelen? — kiáltott rá magából kikkelve az üveg szemű.

— Ne akarjon minket bolonddá tenni, szólt a fekete bajusszos. Mi tudjuk mit ér ez a gyűrű és azt is tudjuk, hogyan került magához.

Azonnal adja ide azt a gyűrűt — szólt közbe a másik. Azt hiszi megfogjuk várni, míg az a nő segítséget hoz. Adja ide a többi majd meglátjuk.

A revolver csöve fenyegetően közeledt Burroughs homlokához. Az üveg szemű áthajolt az asztalon — amíg közte és a művész között állott s míg egyik kezével erősen tartotta a fegyvert, a másikkal a gyűrű után nyúlt.

— Az igaz — miután a követ gondosan megnézte, — hát ez volna a tettes?

— Kétségtelenül — felelte a másik. Hogyan juttott volna különben a gyűrűhöz? A leveleknek is nálla kell lenniük.

Burroughs most már tudta, hogy nem közönséges rablók fogja. De ez a felfedezés csak reményre keltette.

— Kedves Alfonz — szólt az üveg szeműhöz — valami nincs egész rendben. Sejtlemem sincs róla, hogy maguk miről beszélnek, bizonyára mást fogtak el, mint akit akartak.

— Holvannak a levelek? erről beszéljen?

— Milyen levelek? Én amerikai vagyok, aki Gibraltárból ma délután jött Tangerbe. Ismétlem, fogalmam sincs róla, hogy mit beszélnek maguk a gyűrűről meg valami levelekről.

— Talán azt is tagadja hogy rabolta a gyűrűt?

(Folytatása következik.)

Jack London

Courths-Mahler

Göre Gábor

legújabb regényei kaphatók Nádudvanyánál.

Pénzkölcsönt

állandóan a legelőnyösebben folyóit folyó számlára, ingatlanra bekebelezés mellett, váltóra 1-től 6 havi időre, tőkét heti, vagy havi kamatozás mellett a legjobban gyümölcsözötet

Bácsy és Társai Bank
Rákóczy-ut Ehrmann ház.

Fajborok

Fried Géza gyomai borkereskedésében lakodalmakra, dísznótorokra nagyban és kicsinyben mindenkör kedvezményes áron kaphatók.

Hegedűiskola

magántanulásra a legalkalmasabb. Hohmann-Block-féle IV fűzetben. Fűzetenkint 66000 K. Megrendelhető Nádudvary Mihály könyvkereskedésében Gyomán.

Üveg és porcellán.

Kovács József endrődi-uti kereskedésében üveg és porcellán tárgyak nagy feltűnést keltő kivitelben érkeztek. Karácsonyi és lakodalmi bevásárlásokhoz a legelőcsőbb forrás.

Iparosok! Kereskedők!

Az új ipartörvény

darabonként 15.000 koronáért kapható Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél Gyomán

INGYEN OLVASHAT

Nádudvary Mihály köcsön könyvtárából, ha LAPUNKRA FÉLÉVRE ELŐFIZET Minden előfizető teljesen díjmentesen minden költség nélkül használhatja a cég kölcsönkönyvtárát. Elegendő az előfizetési nyugtát felmutatni azonnal választhat könyvet.

Ha nincs pénze

ügy forduljon a gyomai Gazdasági Takarékpénztárhoz, ahol állandóan folyósítanak pénzkölcsönöket váltóra, folyószámlára, ingatlanokra, buza-fedezetre a legelőcsőbb kamattal mellett.

3—x. Építkezni szándékozók figyelmébe Beinschroth Mihály kőműves mester aranykorában vállal mindennemű építkezést, amely alap ma az építetőknek legelőnyösebb. Súlyom-u. 944.

RÉSZLETFIZETÉSRE
újbol kaphatók a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER-EG. VARRÓGÉP ÉS SZ. TÁRS.

Családi és ipari varrógépek raktáron

Sálus István

villyanszerelő és műszerész

Gyoma, Endrődi-ut 791. Molnár rőföskereskedővel szemben.

Olcso bor

Kovács József endrődi uti talmérésében a bor literje 20.000 korona.

Mészáros

rőfös és divatrua üzletben Gyoma. Telefon sz. 30. Endrődi-ut.

Farsangi, bái és tavaszi újdonságok beérkeztek, melyre felhívom t. vevőim figyelmét minden vételkötélzettség nélkül; tekintse meg újjabban kibővíteit raktáramat:

l-a Triko selymek minden színbe 155
l-a Crepesin " " " 180
90. széles Sapone " " " 98
80. széles Mosó s. eg. neh. min. 85
120. szél. v. Sveici gren. min. sz. 48
" Opál batiszt. és s.f. gren. 45
ezer korona. Szövet különlegességek nagy választékban kaphatók.

■ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ■
A kondorostanyai templom mellett

öt házhely eladó

Értekezni lehet az endrődi :-: kath. plébánia hivatalban. :-:

■ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ■

Férfi- és gyermekruhák

Bőrkabátok

legelőcsóbban Fekete Elek férfiszabó üzletében szerezhetők be Gyomán. Ruhát adok vagy készítek új buzáért vagy más terményért.

■ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ■

ALMA, NARANCS

MINDEN DÉLIGYÜMÖLCS
a viszont elrusítók legelőnyösebb beszerzési forrása Izsák Ferencné cégnél B É K É S C S A B Á N

Kedvező fizetési feltétel

mellett elvállal teljes építet munkát. Raktáron van állandóan kész ablak 120 cm. magasságig minden kivitelben. Ugyszintén elkészít üvegezést, képerkeretézést, foltos és vaktörkők javítását. Kész képtükör és tükrő-üveg állandóan raktáron van. Üzemeknek, uradalmaknak és asztalosoknak üvegezést 25 %-kal olcsóbban készit.

Bary Pál

asztalos és üveges Endrőd Deák-utca.

Kéri Istvánné fatelepen hasábos és aprított túzfa kicsinyben és vagonitételben, valamint bogrnáru u. m. kőrös kerék és küllő, faragott nyírfa kocsirud állandóan kaphatók.

Uj kertben 4 hold föld és 2 lánc 1200 négyzetgöles szállás és oltott gyümölcsös kertföld részletfizetésre is sürgősen eladó. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

HÁZ

gazdasági építettkel, nagy kerttel és udvarral eladó.

Endrődi ut 1780 sz. a.

IRODA-BERENDEZÉS

Nagy és Vértés r.-t.

Redőnyös íróasztalok hitelre is. Bpest V. Arany J.-u. 20. Képes árjegyzék ingyen.

Bodrogkereszturi terméskő

A LEGELŐCSÓBB ÉPÍTÉSI ANYAG
Könnyű volta a legmesszebb vidékre is elbirja a vasuti fuvardíjat. — Megrendelhető, FÜHRER MIHÁLY kőbánya tulajdonosánál NYIREGYHÁZAN, Egyház-u. 24. Telefon 14.

ELVESZETT

egy barna vizslakutya, „Dolfi” névre hallgat. Megtalálója illendő jutalomban részesül az endrődi kath. plébánián